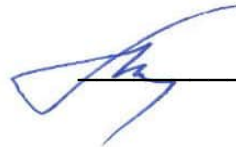

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Філологічний факультет
Кафедра української літератури імені академіка Михайла Возняка

Затверджено
на засіданні кафедри української літератури
імені академіка Михайла Возняка
філологічного факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 1 від 29 серпня 2024)
Завідувач кафедри
Володимир МИКИТЮК

Силабус із навчальної дисципліни

«Історія світової літератури»,
що викладається для здобувачів вищої освіти (бакалаврат) зі
спеціальності 014 Середня освіта,
спеціалізації 014.01 Середня освіта. Українська мова і література

Львів – 2024

**Силабус курсу «Історія світової літератури» (Середні віки та Відродження)
2024-2025 навчального року**

Назва курсу	«Історія світової літератури»
Адреса викладання курсу	Львівський національний університет імені Івана Франка Львів, вул. Університетська, 1
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Філологічний факультет, кафедра української літератури ім. акад. М. Возняка
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань 01 Освіта. Спеціальність 014 Середня освіта
Викладачі курсу	Федорак Назар Любомирович, кандидат філологічних наук, доцент
Контактна інформація викладачів	nfedorak@ukr.net
Консультації по курсу відбуваються	Консультації в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю).
Сторінка курсу	https://philology.lnu.edu.ua/course/istoriia-svitovoi-literatury-v-seredniy-shkoli-xiv-xvii-stolitia
Інформація про курс	Дисципліна «Історія світової літератури» (Середні віки та Відродження) є нормативною дисципліною для ОС «Бакалавр» спеціальності 014 Середня освіта. Дисципліну викладають у 3-му семестрі в обсязі 16 лекційних годин і 32 годин практичних занять. Підсумкового контролю немає.
Коротка анотація курсу	Курс розроблено таким чином, щоб ознайомити студентів із особливостями літературного процесу III – початку XVII ст. на матеріалі західноєвропейських літератур. Актуальність курсу світової літератури для студентів-україністів пов'язана ще й із тим, що західноєвропейський літературний процес – це один із ключів до прочитання національного літературного процесу. Курс історії світової літератури епохи Середньовіччя та Відродження, звичайно, логічно продовжує вивчення студентами попереднього етапу розвитку літератури – письменства стародавнього світу, зокрема античної доби.
Мета та цілі курсу	Метою вивчення нормативної дисципліни «Історія світової літератури» (Середні віки та Відродження) є ознайомлення студентів із особливостями літературного процесу III – початку XVII ст. на матеріалі західноєвропейських літератур.
Література для вивчення дисципліни	Основна література: 1. Качуровський І. Генерика і архітектоніка. – Київ, 2005. – Кн. I: Література європейського Середньовіччя. 2. Курціус Е. Р. Європейська література і латинське середньовіччя / Переклав з нім. Анатолій Онишко. – Львів, 2007. 3. Література західноєвропейського середньовіччя / за загальною редакцією Н. Висоцької / Навчальний посібник. – 2-ге вид. „Історія зарубіжної літератури”. – Вінниця, 2005. 4. Федорак Н. Ключові тексти Середніх віків і Відродження (Західна Європа). Навчально-методичний посібник. – Львів: Український католицький університет, 2021.

	<p>родів і жанрів; б) визначати особливості літературних напрямів і стилів у текстах західноєвропейських літератур Середніх віків і Відродження.</p>
Ключові слова	Середні віки, релігійна свідомість, теоцентризм, латиномовна література, лицарська культура, Відродження, гуманізм, національні літератури, Реформація, інкунабула.
Формат курсу	Нормативний, викладання якого здійснюється через проведення лекцій, практичних занять та консультацій для кращого розуміння тем; очний і заочний.
Теми	<p>1. Вступ. Латинська література III–IV ст. Від античності до Середньовіччя (V–VI ст.). «Темні віки» (VI–VIII ст.). Каролінзьке й Отонівське відродження (VIII–X ст.).</p> <p style="text-align: center;">Практичне заняття № 1</p> <p>1. Раннє європейське Середньовіччя (III–X ст.) як нова історична та культурна епоха. 2. Тематика та проблематика «Сповіді» Святого Августина. 3. Латинське Середньовіччя та романський світ (за Е. Р. Курціусом). 4. Значення латинської літератури для розвитку західноєвропейського письменства. 5. Каролінзьке відродження та його роль у розвитку культури Європи. 6. Видіння як характерний жанр Середньовіччя (за І. Качуровським).</p> <p style="text-align: center;">Практичне заняття № 2 <i>(за «Сповіддю» святого Августина)</i></p> <p>1. Життя грішника до моменту осяяння істиною. 2. Діалог Августина з Богом. 3. Діалог Августина зі самим собою («зовнішньої» людини та «внутрішньої»; «старої» людини та «нової»); 4. Походження та сім'я Августина. Образ Моніки впродовж твору. Образи дружини та сина Августина. 5. У чому суть «драматичних розваг» і пристрасти людини до них? (книга 3) 6. Проблема краси («гарне» і «пригоже») (книга 4). 7. Августин і Амвросій Медіоланський. Образ останнього у творі. 8. Просвітлення свідомости Августина (книга 8). 9. Образ пам'яті як «палацу». 10. Августинова концепція часу (книга 11). 11. Проблема зла в людині й у світі.</p> <p>2. Народно-епічна література. Деякі риси архаїчних форм епосу. Кельтський епос. Скандинавська епічна поезія. Ісландські саги. Англосаксонська епічна поезія. Епічна поезія континентальних германців. Карело-фінський епос. Поезія скальдів. 3. Література Західної Європи Зрілого Середньовіччя. Латинська література зрілого Середньовіччя. Місце латинської літератури в письменстві XI–XIII ст. Клерикальні жанри. Світські жанри. Поезія</p>

вагантів.

Практичне заняття № 3

1. Тематика та поетика ірландських скел.
2. Кухулін – улюблений герой стародавніх ірландців, його характерні риси.
3. Давньогерманський героїчний епос, історична основа, тематика.
4. Англосаксонська поема «Беовульф» і її значення для вивчення давньогерманського епосу.
5. Мітологічні та героїчні пісні «Старшої Едди».
6. Особливості поезії скальдів.

Практичне заняття № 4

1. Родові ісландські саги, відображення в них буття скандинавів у «добу вікінгів».
2. Особливості літератури зрілого Середньовіччя.
3. Латинська література XI–XIII ст.
4. Клерикальні та світські жанри латинської літератури зрілого Середньовіччя.
5. Специфіка середньовічної історіографії. «Історія королів Британії» Гальфріда Монмутського.
6. Поезія вагантів, її тематика та жанри.

4. Загальні риси героїчного епосу періоду зрілого Середньовіччя. Французький героїчний епос. Німецький героїчний епос. Іспанський героїчний епос.
5. Загальні риси куртуазної лірики. Лірика Провансу. Традиції провансальських трубадурів в Італії. Поезія французьких труверів. Німецька куртуазна лірика.

Практичне заняття № 5

1. Особливості героїчного епосу періоду зрілого Середньовіччя.
2. Роль і значення народних співців (жонглерів, хугларів, шпільманів) у розвитку народно-героїчного епосу.
3. Історична основа та характер епічного героя в «Пісні про Ролянда».
4. «Пісня про Нібелунгів»: сюжетні джерела, реалії, фантастика.
5. Тема реконквісти в «Пісні про Сиду».

Практичне заняття № 6

1. Загальні риси куртуазної лірики.
2. Тематика та поетика лірики трубадурів.
3. Традиції провансальських трубадурів в Італії.
4. Особливості поезії труверів.
5. Мінезанг, основні напрями та періодизація. Зв'язок раннього мінезангу з народною поезією.
6. Витоки лицарського роману. Французький лицарський роман. Німецький лицарський роман. Англійський лицарський роман.
7. Культура середньовічного міста. Міська література. Фабліо, шванки, сатиричні вірші. «Тваринний» епос і дидактично-алегорична поема.

8. Шляхи розвитку міської літератури кінця XIII – початку XIV ст. Драматургія. Передвідродження та поезія «солодкого нового стилю». Данте Аліґ'єрі.

Практичне заняття № 7

1. Витоки та класифікація лицарського роману.
2. Новаторство Кретьєна Де Труа в розвитку лицарського роману.
3. Сюжетні джерела роману «Трістан та Ізольда».
4. Роман «Бідний Гайнріх» Гартмана фон Ауе в інтерпретації Івана Франка.
5. Жанри міської літератури XII–XIV століть.
6. Тематика та художні особливості фаблію і шванків.
7. Тваринний епос Західної Європи: жанрові особливості, зразки творів і питання авторства.
8. Алегоричний епос: тематика, жанри, приклади.
9. Поема «Роман про Троянду»: тематика та поетика.
10. Особливості розвитку міської лірики. Творчість Рютбефа.
11. Лірична збірка Данте «Нове життя», її побудова, зв'язок із поезією «солодкого нового стилю».

Практичне заняття № 8

1. Джерела «Божественної комедії».
2. Зміст алегорій лісу та різноманітних тварин у «Божественній комедії».
3. Вергілій і функція лімбу в конструкції потойбіччя «Божественної комедії».
4. Кого і за що карають у дев'яти колах «Пекла»?
5. Образи найвідоміших грішників і ставлення до них автора «Божественної комедії».
6. Образ Беатріче у «Божественній комедії».
7. Архітектоніка «Чистилища» і його «населення».
8. Відчуттєвий світ (барви, звуки, запахи) «Чистилища».
9. Боротьба добра і зла в Дантовому «Чистилищі».
10. Тема краси та мистецтва у «Чистилищі» Данте.
11. Система небесних сфер у концепції «Раю» «Божественної комедії».
12. «Рай» – світ руху, світла, духів, мудреців.
13. Образи святих і розмови Поета з ними в «Раю».
14. Образи Італії та Флоренції у «Божественній комедії».
15. Лицезріння Божества та поява Небесної троянди як апофеоз «Божественної комедії».

9. Література Відродження. Італійська література. Франческо Петрарка та гуманізм треченто. Джованні Боккаччо та новелісти XIV ст.

10. Література кватроченто. Гуманізм кінця XIV – першої половини XV ст. Римський гуманізм середини XV ст. Література II пол. XV ст. Леон Баттіста Альберті й флорентійський гуманізм. Платонівська академія у Флоренції. Лоренцо Медічі. Анджело Поліціано. Луїджі Пульчі. Маттео Боярдо та його ренесансна лицарська

поема. Гуманістична література II пол. XV ст. в Неаполі.

11. Література чинквеченто. Загальна історична й ідеологічна проблематика. Зміна стилів. Періодизація. Людовіко Аріосто. Ніколо Мак'явеллі. Кастільоне. Мемуарна та біографічна проза. Поезія. Драматургія. Новелістика. Торквато Тассо, кінець Відродження та виникнення маньєризму, тенденцій класицизму і зародження бароко в Італії.

Практичне заняття № 9

1. Періодизація італійської літератури доби Відродження.
2. Франческо Петрарка. Життя і творчість. Збірка «Канцоньєре».
3. Об'єкти і суб'єкти сатири в «Декамероні» Джованні Боккаччо.
4. Приклади авантюричних сюжетів у «Декамероні».
5. Людське благородство та його ідеалізація в «Декамероні».
6. Поетичний гурток Лоренцо Медічі. Творчість його представників.
7. Платонівська академія у Флоренції та її місце в італійській культурі XV ст.
8. Ренесансний синтез науки та мистецтва у «Промові про гідність людини» Джованні Піко Делла Мірандоли (текст: *Всесвіт*. – 2013. – № 11–12. – С. 44–63).
9. Пульчі – Боярдо – Аріосто: розвиток теми Орlando в італійській поемі Відродження.
10. Місце Людини, Добра і Зла в сюжеті «Звільненого Єрусалима» Торквато Тассо.

Практичне заняття № 10

(за текстами «Декамерона», «Шаленого Орlando» та «Звільненого Єрусалима»)

1. Конфлікт між законами природи та суспільства у «Декамероні».
2. Тематика віршованих балад «Декамерона» і майстерність Боккаччо-поета.
3. Особливості побудови новели у Джованні Боккаччо.
4. Мотив «упізнання» в новелах «Декамерона».
5. Образ красуні Анджеліки та перипетії довкола неї в «Шаленому Орlando».
6. Образи Астольфо та Ринальдо, їхні функції у творі.
7. Фантастичний світ чарівництва у «Шаленому Орlando».
8. Християнські персонажі та символи і їхня роль у «Шаленому Орlando».
9. Історичне підґрунтя поеми «Звільнений Єрусалим».
10. Релігійна основа «Звільненого Єрусалима». Проблема толерантності і нетерпимости в поемі.
11. Образ Арміді і сюжетні перипетії довкола неї.
12. Світоглядні пріоритети лицарів у поемі «Звільнений Єрусалим».

12. Нідерландська література. Становлення нідерландської літератури. Камери риторів. Нідерландські гуманісти й Еразм Ротердамський. Лірика та драматургія гуманістів. Література кінця

XVII ст.

13. Німецька література. Німецький гуманізм і його характерні риси. Гуманісти XV – початку XVI ст. «Листи темних людей», Ульрих фон Гутен. Література німецького мовою перед Реформацією. Реформація та Мартин Лютер. Література Великої селянської війни і Томас Мюнцер. Німецька література після поразки Селянської війни. Ганс Сакс. Йоган Фішарт і німецька сатира кінця XVI ст.

14. Скандинавські літератури. Літератури Скандинавії в XIV–XV ст. Загальні риси літератури XVI ст. Література Данії. Література Норвегії та Ісландії. Література Швеції. Література Швейцарії. Загальні риси швейцарської літератури XIV–XVI ст. Література німецькою мовою. Література французькою мовою.

Практичне заняття № 11

1. Відродження в Нідерландах: головні літературні явища та представники.
2. Значення філологічної діяльності Еразма Роттердамського.
3. Сатирична картина дійсності в «Похвалі Глупоті».
4. Специфічні особливості німецької гуманістичної літератури.
5. Реформація та Селянська війна в Німеччині, їхній вплив на літературу.
6. Сатира у творі Себастьяна Бранта «Корабель дурнів». Значення цього твору для подальшого розвитку «літератури про дурнів».
7. Суперечка навколо Йогана Ройхліна й історія написання «Листів темних людей».
8. Роль і місце Мартіна Лютера в житті Німеччини періоду Реформації та в німецькій літературі.
9. Творчість Ганса Сакса, її фольклорні основи.

Практичне заняття № 12

(за текстами «Похвали Глупоті», «Корабля дурнів» і «Листів темних людей»)

1. Картина пізньосередньовічного (ранньомодерного?) суспільства в «Похвалі Глупоті».
2. Родовід і оточення Глупоти.
3. Чи може Глупота говорити розумні речі? Якщо так, то чи залишається вона Глупотою?
4. Які жіночі та чоловічі вади висміює Глупота?
5. Якої думки Глупота про вчених, зокрема про філологів?
6. Античне та біблійне підґрунтя «Корабля дурнів».
7. Тема науки та псевдонауки в «Кораблі дурнів».
8. Педагогічні погляди Себастьяна Бранта крізь призму «Корабля дурнів».
9. Тема вічного та минушого в «Кораблі дурнів».
10. Приклади двобою схоластики та гуманізму в «Листах темних людей».
11. Тема науки та культури в «Листах темних людей».
12. Антична тематика в «Листах темних людей».
13. Латинська мова як один із інструментів сатири в «Листах

	<p>темних людей».</p> <p>14. Реформаційні ідеї крізь призму «Листів темних людей».</p> <p>15. Французька література. Французька література XIV – I пол. XV ст. Франсуа Війон. Проза та драматургія II пол. XV ст. Французький гуманізм.</p> <p>16. Поезія I пол. XVI ст. Франсуа Рабле. Новелісти I пол. XVI ст.</p> <p>17. Поезія «Плеяди». Драматургія II пол. XVI ст. Проза II пол. XVI ст. Монтень. Агріппа Д'Обін'є та гугенотська поезія XVI ст. у Франції.</p> <p>18. Англійська література. Англійська література II пол. XIV та XV ст. Англійська література XVI ст. Томас Мор. Поезія. Проза.</p> <p>19. Англійська драматургія. Шекспір. Ірландська література.</p> <p style="text-align: center;">Практичне заняття № 13</p> <p>1. Поезія Франсуа Війона як перехід від Середньовіччя до Відродження. Проблематика «Заповіту».</p> <p>2. Фольклорні джерела роману «Гаргантюа і Пантагрюель». Своєрідність художнього письма Франсуа Рабле.</p> <p>3. Характеристика головних персонажів роману Рабле: Гаргантюа, Пантагрюеля, Жана, Панурга.</p> <p>4. Французька новела Відродження, її особливості й історія розвитку.</p> <p>5. «Плеяда» та її маніфест. Творчість П'єра Де Ронсара.</p> <p>6. «Проби» Мішеля Монтеня: жанр, ідейний зміст і художня своєрідність.</p> <p>7. Творчість Агріппи Д'Обін'є та гугенотська поезія XVI – початку XVII ст.</p> <p style="text-align: center;">Практичне заняття № 14</p> <p>1. Збірка Джеффри Чосера «Кентерберійські оповіді». Перехід від Середньовіччя до Відродження в Англії.</p> <p>2. «Утопія» Томаса Мора: жанрова специфіка та побудова сюжету.</p> <p>3. «Університетські уми» та їхня роль у розвитку англійської драматургії Відродження.</p> <p>4. Основні періоди творчості Вільяма Шекспіра. «Шекспірівське питання».</p> <p>5. Сонети Шекспіра як сюжетний цикл. Образ ліричного героя.</p> <p>6. Ідейно-художні особливості історичних хронік і комедій Шекспіра.</p> <p>7. Аналіз однієї з «великих» трагедій Шекспіра («Гамлет», «Отелло», «Король Лір», «Макбет»).</p> <p>20. Іспанська література. Іспанська література XV ст. Відродження в Каталонії, початок ренесансної культури в Кастилії. Література раннього загальноіспанського Відродження.</p> <p>21. Поезія зрілого та пізнього Відродження. «Севільська» та «саламанкська» школи поезії. Проза зрілого та пізнього Відродження. Сервантес. Драматургія зрілого та пізнього Відродження. Лопе Де Вега.</p> <p style="text-align: center;">Практичне заняття № 15</p> <p>1. Загальні особливості іспанського ренесансного лицарського</p>
--	--

	<p>роману.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Розвиток шахрайського роману в Іспанії. Особливості цього жанрового різновиду та його персонажів. 3. Життя і творчий шлях Сервантеса. «Повчальні новели». 4. Характеристика образів Дона Кіхота і Санчо Панси, їхній соціальний і філософський зміст. 5. Народно-героїчна драма Лопе Де Веги «Фуенте Овехуна», художнє новаторство автора. 6. Комедія Лопе Де Веги «Собака на сні». Її гуманістичний зміст і художні особливості.
	<p>Практичне заняття № 16</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Порівняльна характеристика сонетів Петрарки та Шекспіра. 2. Петрарка та Боккаччо в давній українській літературі. 3. Біблійні алюзії у трагедії Шекспіра «Гамлет». 4. Функції монологу в одній із прочитаних трагедій Шекспіра. 5. Гумор, сарказм, іронія, блазнювання – на прикладі однієї з прочитаних трагедій Шекспіра. 6. Соціальна та моральна проблематика лицарства у романі «Дон Кіхот». 7. Образ багатонаціональної Іспанії доби Ренесансу в романі «Дон Кіхот». 8. Діалог середньовічного та ренесансного світів у романі «Дон Кіхот».
Підсумковий контроль, форма	Немає.
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань зі вступу до літературознавства, історії античної літератури й історії давньої української літератури.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Лекції, дискусії.
Необхідне обладнання	Загальнонавчівані програми й операційні системи.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Немає, бо семестр не закінчується ні заліком, ні іспитом.
Питання до заліку чи екзамену.	Немає.
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.